

Maria SÂRBU

La un sfert de secol

Unul dintre cele mai longivive festivaluri de teatru din țară – *Săptămâna Teatrului Scurt de la Oradea* a demonstrat prin cea de-a XIII-a ediție (desfășurată în perioada 24–30 septembrie) depășirea oricărei crize. După 25 de ani, manifestarea, care are loc din doi în doi ani, a ocolit rutina, dovadă fiind selecția spectacolelor, buna organizare, precum și „păstrarea” publicului. În pofida denumirii de „teatru scurt”, s-a reușit într-un sfert de secol, menținerea strategiilor artistice și manageriale, culminând cu ediția recentă gândită și realizată la nivel profesionist. La zidirea acestui festival au participat, cu rare întreruperi, aceiași oameni – piloni de rezistență ai culturii orădene. Acum 25 de ani, ideea *Săptămânii Teatrului Scurt* s-a născut în sânul revistei de cultură „Familia”, unde era un *trio* de redactori: Dumitru Chirilă, Mircea Bradu și Stelian Vasilescu, susținuți de Valentin Silvestru, care stabiliseră promovarea teatrului scurt. La acea vreme, scenele țării nu-și propuneau spectacole de mici dimensiuni, cu toate că texte existau. Astfel, inițiativa orădenilor a prins repede contur.

Remarcabil pentru *Săptămâna Teatrului Scurt* este și faptul că festivalul și-a păstrat caracterul competitiv ceea ce îi conferă o altă intensitate, teatrele fiind impulsionate, astfel, de a aduce la rampă și piese scurte. Adesea sunt prezentate nu numai spectacole de teatru scurt, ci spectacole scurtate.

Și pentru ediția din acest an, selecția a fost operată de criticul de teatru Mircea Murariu, care a izbutit, cu siguranță, să pună juriul de multe ori în dificultatea de a decide, pentru că multe spectacole erau foarte apropiate din punct de vedere valoric. Evident, selecționerul a ținut cont ca *Săptămâna Teatrului Scurt* să reprezinte o sărbătoare teatrală pentru comunitate, în așa fel încât publicul să vadă teatre nu întotdeauna apreciate de critica de specialitate, dar care se găsesc actualmente „într-o creastă a valului”, vorba lui Mircea Morariu. Publicul orădean, competent și foarte selectiv, totuși, preferă însă și el vedetele, acestea fiind mai multe în Capitală. De aceea, în timpul festivalului, teatrele bucureștene provoacă o aglomerație de spectatori în frumoasa sală a Teatrului de Stat din Oradea. Dovadă a acestui fapt a fost și primul spectacol din cadrul *Săptămânii...* – *Operele complete ale lui WLM ȘXPR* în regia lui Petre Bokor, realizat de Teatrul „Nottara”, interpreții celor trei roluri Mircea Diaconu, Emil Hossu și Constantin Cotimanis fiind aplaudați la scenă deschisă, obținând de altfel și *Premiul de popularitate*.

Orădenii au știut să mulțumească seară de seară și pentru prezența în sală a Irinei Petrescu, președintele juriului, din componența căruia au mai făcut parte Dumitru Chirilă, Ion Parhon, Octavian Saiu și Ion Moldovan.

A impresionat publicul, prin versiunea regizorală inedită și prestația

interpreților, *Nunta însângerată* după Federico García Lorca, regia Bócsárdi László – Teatrul „Tamási Áron“ din Sf. Gheorghe, care s-a ales pe bună dreptate cu *Premiul pentru cel mai bun spectacol*. La această categorie juriul a nominalizat, de asemenea, spectacolele *Medeea* de Euripide, regia Ion Sapdaru – Teatrul de Stat din Oradea și *Bekkanko* de Asaya Fujita, regia Cristian Juncu – Teatrul „Mihai Eminescu“ din Botoșani. O creație ce a confirmat calitățile deosebite ale regizoarei Mona Chirilă a fost *Memo* după texte din avangarda literară română (*Premiul special al juriului*), cu doi actori aflați pe o balanță artistică de invidiat – Miriam Cuiubus și Dragoș Pop. Au adus prospețimea și firescul textului lui Slawomir Mrojek realizatorii și interpreții spectacolului *Emigranții* al Eurotheater Central din Bonn (*Premiul Interferențe* al revistei „Familia“). Tema acestei lucrări dramatice a avut o abordare dintre cele mai speciale – toate persoanele implicate în montare sunt emigranți: regizorul Tomory Peter e născut la Cluj-Napoca; actorul Dmitri Aleksandrov a ajuns în Germania din Rusia, unde făcuse parte din trupa MHAT-ului, iar cel de-al doilea interpret, Daniel Andone, este din Sighișoara și a absolvit Școala de Teatru din Freiburg. Alte două producții, atribuite cu adevărat teatrului scurt, au fost *Un cadou special* după schița lui Ellie Wiesel (Teatrul „Luni“), regia Liana Ceterchi, în care Roxana Guttman a demonstrat o performanță actricească (*Premiul pentru interpretare feminină*) și *Apropo, ați chemat pompierii?* după *Telegrama* de Aldo Nicolaj (Teatrul de Stat din Arad),

cu Zoltan Lovas (*Premiul pentru interpretare masculină*). A avut mare succes și spectacolul Teatrului „Sică Alexandrescu“ din Brașov, *Cerere în căsătorie* de Cehov, regia Claudiu Goga (*Premiul pentru regie*). Interesante transpuneri scenice au oferit Teatrul Maghiar „Csiky Gergely“ din Timișoara – *Evanghelia după Toma* de Radu Macrinici, regia Anca Maria Colțeanu; Teatrul de Stat din Oradea – *Medeea* de Euripide, ș.a. Au fost selecționate în festival și două frumoase spectacole pentru copii ale Teatrului pentru copii și tineret Arcadia din Oradea – *Aventurile celebrului baron Münchhausen*, regia Alina Hiristea, și *Prințul fericit* de Oscar Wilde, regia Varga Ibolya. S-a prezentat în concurs și spectacolul *Agenda* de Jean Claude Carrière, regia Ovidiu Lazăr (Teatrul Național din Iași), cu doi actori remarcabili – Florin Mircea și Catinca Tudose. Doar textul nu a fost pe măsura regizorului și a interpreților. În afara concursului, s-au programat *Tragedia omului*, scenariu și regia Varga Vilmos (Trupa „Szigligeti“ a Teatrului de Stat din Oradea și Studioul „Kiss“) și *Pușca de vânătoare*, regia Liana Ceterchi (Teatrul „Luni“).

În cadrul manifestării a avut loc și lansarea volumului *Teatrul românesc la Oradea. Perspectivă monografică*, apărut la Editura revistei „Familia“ și realizat de cinci redactori – oameni de teatru: Elisabeta Pop (redactor coordonator), Dumitru Chirilă, Mircea Murariu, Stelian Vasilescu și regretatul Lucian Drimba. De asemenea, a fost prezentat și volumul *Istoria dramaturgiei române contemporane* de Mircea Ghițulescu.